

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanulóknak egész évre 6 korona.

Felolós szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítatnak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Egy év közigazgatása.

Székelyudvarhely, ápril. 19.

Udvarhelyvármegye 1906. évi közigazgatásáról Dr. Damokos Andor alispán egy terjedelmes kötetben számol be, mely a napokban hagyta el a sajtót. Damokos alispán ez alkalommal nyolczad ízben mutatkozik be ilyen alakban a megye közönsége előtt, a mely minden egyes alkalommal osztatlan tetszéssel fogadta a jelentéseket és azokról a megye határán kívül is elismerőleg emlékeztek meg.

A jelentés Udvarhelymegyét a legaprólékosabb részletekig, a valóságnak megfelelőleg mutatja be s hű képét adja azon sikereknek, amelyek egy év fáradhatatlan munkásságáról tesznek bizonyosságot az egész vonalon; ezzel szemben feltárja mindazon bajokat, amelyek orvoslásra várnak s a melyek mint ilyenek a székelly nép érdekeit veszélyeztetik. Jelentésében nem csak a bajok kuforrását állapítja meg, hanem azok orvoslására konkrét javaslatokkal áll elő; nem csak a diagnozist állapítja meg, de mindjárt utmutatással szolgál.

Az alispáni jelentések az utóbbi évek óta infzményesen és rohamosan fejlődő közigazgatásunkba ha talán nem is találnak már bele a modernebb felfogás szerinti hivatali ügyvitelbe, de azért fölöslegesnek távolról sem mondhatók. Talán nem ügyvitelszerűek, mert hiszen a köztisztviselői működés, különösen a közigazgatásban, nem zárt ajtók mögött, de minden vonatkozásban a nagy nyilvánosság előtt él s így annak

részletes és gyűjteményes ismertetésével talán eddig nem tudott adatok nem kerülnek napfényre, — mindennek daczára kiváló foutságuak, mivel a szétszórót adatok egybefoglalása után áll elő az a kép, melyben az irányelvek, feladatok mikénti felfogása kidomborodik.

A vészes felhők elvonultával, mint kevés kivétellel, — hogy az alispán szavaival éljünk — Magyarország minden részében, ugy vármegyékben is helyreállott a csend, a nyugalom. A szét-huzó törekvések, személyes harcok, éles ellentétek megszűntek, hogy helyet adjanak a vármegye érdekében való vállvetett munkásságnak. Leccsillapodott kedélylyel, a kiállott kétségek elmulása után megiffjodott erővel vettük fel a már-már elejtett fonalat s egyesültünk mindannyian, hogy megnyerjük az összetartásban lévő erőt. A viszonyok teljes átalakulása daczára — azok, kik ezen új aerában irányító és vezető szerepet nyertek, a korábban ellentétben állók soraiiban nem a régi ellenfeleket, hanem az új munkatársakat keresték s működésükben a leg-szebb bizonyítékát szolgáltatták a nemesebb felfogásnak és magasabb czélokra való törekvésüknek abban, hogy további lépéseiket nem a multból áthozott ellentétek kikiesítése iránti vágy, hanem tisztán csak a közügy és a vármegye szolgálatának érdekei vezették. Ez tette lehetővé azt, hogy vármegyékben a felizgatott kedélyek egy csapásra elcsendesedtek. Az új irányzattal szemben nem áll egy további harcot folytatni akaró tábor, mint arra más helyeken akadnak szomorú példák. A különböző elemeket szét-

választó korlátok, az általánosan óhajott béke be-következtével megszűntek, hogy helyet adjanak egy jobb jövő reményeinek.

És ezzel teljesen megindokolta az alispán azt az istenándúsát, hogy Udvarhelymegye köz-állapotai elvégre normálisok, amely szélcsond, hisszük, mindnyájunknak kedves, mert biztató jelenség és mert méhében nagyhorderejű tanulságokat hord — a jövőt illetőleg.

A békés munkálkodás, a zavartalan produkció s a lényeges dolgokban való általános egyet-értésre e megyének végtelenül nagy szüksége van akkor, amidőn az élet harczában csaknem magára van utalva, azok a segélyforrások, melyekkel gazdasági és ipari állapotunkat fel-lendíthetnők, jórészt be vannak dugulva, a sok kéro kéz között a miénk alig, vagy egyáltalán nem is látszik ki.

A jelentésből kétségtelenül kiolvashatunk bizonyos fokozatos előrehaladást, a munka meg-kezdését minden vonalon, és kész örömet konstata-ljuk Ugrou Ákos főispán ebben kifejtett nemes buzgalomát, ki minden ténykedésében, kormányzata valamennyi tagozatában türelemmel, szeretettel vette sorra a közéletben és intézményeiben a szervek vizsgálatát. És ebben nagy támasza volt neki az egész közigazgatás, mely ambicióval, munkakedvvel, lidércznyomás alól felszabadult szeretettel felelt meg a reá bizottaknak.

És ha ezt a körülményt megállapítottuk, ugy nyomban teljes elismeréssel kell adózzunk nekik, mivel Magyarországon általában még mindig nem változott meg túlságosan az a fel-

A gagyi harang.

Irta: *Tarcsafalvi Pálffy Aladár.*

A tárogató bus dalát zokogva verte vissza hegy, völgy, róna. Rákóczi lelkeitő dala kesergővé változott, a szabadság napja lehanyatlott. A bujdosó kuruczok szegény legényekké lettek s a bálványozott fejedelem is kegyelem kenyeret evott s a hazatlan kuruczoknak alig jutott ez is.

Labancz lett az ur szép Magyarországon, se törvény, se igazság, minden az erősebb joga lett.

1711-ben szomorú május virradt a szabadságért küzdő kuruczokra. A majthényi sikon meghajolt a zászló, a majthényi sikon porba taposták féltett kincseink. Csak egy öblös tárogató hallszik a távolból: „Hej Rákóczi, Bercsényi!”

Bujdosó kuruczok kicsiny kis csapatja, fel-felzokog néha bus tárogatója mintha bucsuztatná a nagy fejedelmet, szívet tépő hangja bugott át a rónán, hegyeken-völgyeken, mintha hívogatná a Rákóczi népet nagy Lengyelországba. Hej, de keserű ott a kegyelem kenyér, melyet idegen ad a szegény koldusnak, kinek egy Istene s nincsen más senkije, kinek az utaknál nincsen más egyebe. Keserű e kenyér, könnytől sós az izze s még sem hagyhatták el a nagy fejedelmet. Inkább cheztek ők, kioldták éveik, de a rab hazában nem akartak élni. Elbujdosnak messze, a hol a porozlók nem jártak éjszaka az ő ablakukra, kitudni szegénynek minden gondolatát, kitudni, hogy vajjon igaz-e esküje s kitépte szívéből földi imádottját, Rákóczi Ferenczet?

Felzokog a kurucz a magyar határon és szép reményekkel bucsut int e honnak, szülőföldem, anyám, nincsen már s világom, a ki gondolna rám. Elrabolták néked legdrágább kincsedet és szabadság nélkül nem élet az élet. Itt hagyunk mi árván bujdosásba menve,

hej de ha még egyszer fejedelmünk jönne, százados sirból is feltámadna lelkünk s vele mi is jönuénk küzdeni te érted. Elrabolva minden, nincsen semmiem nékem, e bus tárogató minden reményeségem. Nagy e világ, széles, utja van bőviben, jó az Isten jót ad, nem hagy el egészen, felzokog báuattal a száraz jávorfa Pálffy Zsigmond kezén s kinek birtokai mért-földekre nyultak, száraz jávorfával kereste kenyeret, de a szabadságot s drága fejedelmét nem hagyja semmiért. Vele volt oldalán, örömben, bánatban és a midőn mindent elraboltak tőle elhagyná hűtelen?

Nem, inkább elmegy ő koldulni urakhoz, de a fejedelmét el nem hagyja míg él. Előbb hadaagya volt, később kapitánya, de hübb hozzá nem volt egyetlen vítéze. Sebekkel terhelten alig bírta testét, talán a lelke is csak hálni járt belé s még lázalmában is érte küzd és barczol, mintha most is ülne délczég paripáján, mintha most is vinóe a megyei zászlót nagy Rákóczi előtt a beiktatáson.

Ifju lelke heve melléje vonzotta s nincs más reményesége csak a fejedelem. Hiszen megsokalja talán már Isten azt a sok szenvedést, a melylyel a deli kuruczokat sújtja.

Háromszáz esztendő szomorú nótája megtanított miuket tűrni és ezenvedni, de a rabló hordák tengor katonája nem tudta szívünkbelől kiirtani soha, azt az egy talizmánt, a mely még megmaradt a legszebb időknek örök emlékeül — a honzeretetet.

Fátyol van a multon, de az esti szellő fel-fel dobja néha és látni engedí mint vergődik ottan a sas karmai közt az ő magyar turul.

Siró tárogató feltépi a sötét s új életre támaszt, új erőt önt belénk, hogy mit elvesztettünk, vissza szerezzük azt. Sir a tárogató új reménytel telve, hogy lesz szebb jövője árva nemzetünknek. Új életre szólit Gagyi közéig harangja, mintha abban volna a

Rákóczi lelke. Nemcsak a templomba Istenhez hív minket, de hirdeti hűen a szent szabadságot.

De kevesen vagyunk a kik tudják még ezt, Rákóczi pénzéből van öntve e harang. A tárogatónak méla bus hangjával koldulgattak össze azt a sok „libertast”, ebből öntötték meg a gagyi székelyek. Ezért lett olyan bus az imára hívó, Istenhez emelő, méla bugó hangja. Két ilyen harang volt, hej de 48-ban új virágot hajtott a szabadság fája, elvitték ágyunak Kézdivásárhelyre s a Rákóczi pénze új hivatásában betöltte szerepét. Gábor Áron célzott és hullott az ellen, mintha megjelent vón a Rákóczi lelke. Talán ez a szent kéz vezette a székelyt nagy tettről, dicőre.

Eltűnt a viharban, nyoma sincsen sehoh és most a kisebbik egyedül zugja át hegyeken, völgyeken egy nemzet fájdalmát, elment fejedelmünk, oda a szabad ág.

De egy idő óta mintha vigabb volna, mintha érezné, hogy honn a fejedelem. Hej de megint fájón kondul meg a hangja, „itt a fejedelem, áldja meg az Isten, vissza jött de boltan”. De ha a szabadság érzete él bennünk, ha az a rajongás nem halt ki belőlünk, a melylyel vért s éltet feláldoztak érte, akkor nem csak pora, de vissza jött lelke, új életre kelvo.

Talán lesz még nekünk a hosszú tél után viruló tavaszunk, szép feltámadásunk, hol egy nemzet sirját nem örvendve ásáák, de a függetlenség gyönyörű zászlója lobog fenn magasan, hirdetni szerteazét az egész világon, él Rákóczi népe, haza jött a lelke 200 év multával s elhozta népének azt a miért küzdött, a szent szabadságot.

Új életre támad e zaklatott nemzet s boldogságot hirdet a gagyi kis harang, ha szabadok leszünk s nem nyögjük gyámságát egy idogen népnek.

fogság, hogy a hivatal csak arra való, hogy aki bele ül, abból ur legyen. Az uri rang pedig, újra általában szólva, azt jelenti, hogy nem kell dolgozni; és mennél nagyobb a hivatal, annál nagyobb a benne ülő ur, következésképpen annál kevesebbet kell dolgoznia.

A mikor az alispáni jelentés egy év munkásságáról beszámol, hallgatólágg arról tesz bizonyosságot, hogy közigazgatásunk a nép szolgálatára és könnyebbségére volt, s így a közönség bizalmát kiérdemelte. A jó közigazgatást pedig, — és ez axióma — az, amelyiknél a tisztviselő szereti a népet.

A jelentés az egyes miniszteriumok ügyköre szerint 23 fejezetben foglalja össze az évtörténetét, míg a bevezető részben megemlékezik Ugron Ákos főispán beiktatásáról. Az első fejezetben felsorolja a lényegesebb közgyűlési határozatokat. A következő fejezet a megyei háztartást ismerteti, az egyes vármegyei alapokat terhelő kölcsönökkel együtt, melyek 922 ezer koronára rúgnak. A központi ügyforgalomból kitűnik, hogy az iktatóra érkezett ügydarabok száma 37.497-et tett ki. Majd közli a községek pótdadó százalékát feltüntetendő kimutatást az indokolással egyetemben. A közegészségügyi állapot, s a közkórház forgalmának ismertetése után a kivándorlással foglalkozik, melyben konstatálja, hogy az utlevelek száma jelentős mértékben emelkedett, minek okát a visszatért kivándorlók anyagi helyzetének javulásában találja föl. A kiadott utlevelek száma 2908-at tesz ki. A könyvradománygyűjtés engedélyek felemlítése után az állami anyakönyvi ügyek következnek az új jegyzői körök táblás kimutatásával. A közbiztonság és közrendészet ismertetése után, melyet kifogástalannak jelez, a fegyelmi ügyek, ezután a központi választmány, majd a szegényügy következnek. A következő fejezetben a három szolgabírói járást és Székelyudvarhely várost ismerteti, majd pedig a tauügyet az egyes iskolák állapotával közli. A közigazgatás és állategészségügy és állattenyésztés ismertetése után a székelyföldi miniszteri kirndeltség tevékenységéről számol be bő részletességgel. Az erdészeti viszonyok beható ismertetése után a közlekedési ügyek, az iparügyek, a házalási ügy, majd a katonai ügyek következnek, végül beszámol az állami adók forgalmáról.

Igy csoportosítva, címek szerint is látható, hogy mekkora az anyag, mely a jelentésben feldolgozva helyet foglal és amelyet, ha elolvastunk kétségtelen bizonyítékát látjuk a múlt év közigazgatási tevékenységének, mely minden vonalon, minden egyes ágazatában népünk érdekeit van hivatva előmozdítani, melyben segítő társat bír a székelyföldi kirendeltségben, a Gazdasági együletben és az Iparfejlesztő bizottságban.

A szorgalmas, gondos, de következetes munkálkodással eljutottunk oda, hogy régi, nagyon régi, panaszok orvosolva vannak, visszaélések megszüntetve, a dudva kiirtva, a porhintésnek vége van és készen van rá a vármegye, hogy a hatalmas fejlődés útját megbirja.

BELFÖLD.

Utazás a kiegyezés körül.

Székelyudvarhely, április 19.

A kiegyezés nagy dolgai nehezdednek reá a politikai, sőt talán már-már a társadalmi életre is, és ezt a nehez, fojtó levegőt kívánta elosztatni Kossuth Ferencz a függetlenségi pártnak e héten tartott értekezletén.

Kossuth szerint remény van a kiegyezésre. Ezzel a ténynyel szemben furcsa színben tűnik föl azok eljárása, akik már is a legelősebb kritikát gyakorolják arról, ami csak most készül és a minék tartal-

mát a kritikások nem ismerik, mert nem is ismerhetik. Jóhiszeműnek az ilyen eljárást a legjobb akarrattal sem nevezhetjük, mert célja nem lehet más, mint megnehezíteni a tárgyaló kormány helyzetét, amely pedig anélkül is elég nehéz és megbontani és előre elkedvetleníteni a közvéleményt, amelynek pedig ilyen időkben tömören és erőteljesen kellene a kormány mögött állania. Elhiszük Kossuthnak, amikor a maga számára teljes joggal annak föltevését pretendálja, hogy amíg ő részt vesz a tárgyalásokon, azokuk iránya csak a függetlenségi elvek irányában haladhat.

A kiknek a függetlenségi törekvések megvalósítása a szívükön fekezik, azok megnyugvással vették tudomásul Kossuth kijelentéseit. E kijelentések lényege az, hogy a magyar kormány csak 1915, illetve 1917-ig akar vámszerződést kötni Ausztriával a szabad forgalom alapján, de e határidőkön túl terjedő időre most nem köt szerződést. E határidőn túl vámsorompók állítandók föl Magyarországot határain, melyen — hogy Kossuth szavait idézzük: „Nemcsak az Ausztriából, hanem a más államokból jövő cikkek is megvámoltassanak.“ Ennyi az, amit e pillanatban a kormány terveiről a kereskedelmi miniszter feltárni jónak lát, bozza teszi még, hogy a vámsorompós önálló vámterület felállításának első vámkereskedelmi ciklusában az Ausztria és Magyarország közti viszonyt ő úgy képzei, amint azt még ellenzéki vezérkörében hirdette, t. i. a kedvezményes viszony alakjában. Végül megjegyzi, hogy az ország érdekében valónak látná, ha e terv megvalósításának biztosítékai már most leszegedhetők lennének az ország számára.

Kossuth Ferenczcel együtt bizonyára az egész ország közvéleménye érzi annak a szükségét, hogy az önálló vámterület annak idején leendő effektív felállításának biztosítékai jövele megerőmetszenek. Hiszen egy évtized óta látja ez az ország, hogy valahányszor az önálló vámterület felállításának törvényes alkalmá megnyílt, az ország mindig elüthetett tőle. Halasztások, jogfentartások, formulák, legutóbb pedig egy alkotmányellenes kormány törvénytelen szerződésai gátolták meg az országot abban, hogy törvényben gyökerező és gazdasági életét ujjíteremtő jogát a külön vámterület megvalósítására gyakorolhassa. Nem csoda, ha az ország közönsége — és Kossuth kijelentései szerint most már az ország kormánya is az eddigieknél erősebb biztosítékokat keres arra, hogy a külön vámterület felállításának legközelebbi alkalmával az ország csakugyan élhessen ezzel a joggal.

De mi lehet az az igazán hathatós biztosíték, amikor — mint sajnósan tapasztaltuk — még a törvény világos rendelkezése sem az? Keresnünk kell, és ha keressük, meg is találjuk azokat. A törvénynél is erősebb biztosítékok az intézmények, ha jól meg vannak alapozva, magának a törvénynek is biztosítékául szolgálhatnak. Gazdasági kérdéssről lévén szó, természetes, hogy első sorban gazdasági téren kell keresnünk azt az intézményt, mely az önálló, független gazdasági élet jegezedési pontjával szolgáljon. Ilyen intézményül pedig önmagától kínálkozik — a külön magyar jegybank.

A magyar közvélemény, amikor olyan határozottan állást foglal a külön magyar jegybank mellett, a gazdasági önállóság fogantuját látja abban, amely nélfogva az megragadható és megvalósítható. Katonai kérdéseink kikapcsolva, a vámsorompó tíz évre elhalasztva lévén, a legközelebbi közös ügy, mely likvidáció alá kerül, csak a bankkérdés lehet. Már most, ha azt látná ez a közvélemény, hogy abban a korszakban, amelyet teljes joggal hivatkozhat a függetlenség fokozatos megvalósítása korszakának, az első érdekes közös ügy felbontása helyett prolongáltatik, meg kell, hogy rendüljön a hite a függetlenségi eszme komolyságában és a függetlenségi párt megbízhatóságában.

Megengedjük, hogy ezek politikai szempontok, de olyan politikai szempontok, melyek a gazdasági érdekekkel nem állanak ellentétben, sőt éppen a gazdasági érdekek talajából fakadnak. Nálunk is bekövetkezett az, ami az egész világon, hogy a politikai és gazdasági szempontok egyesültek és itt azt eredményezték, hogy az ország függetlenségéért folytatott küzdelem előterében ez idő szerint a gazdasági önállóságra való törekvés áll. Ennek a törekvésnek a sodra már oly erős, hogy nemcsak az alkotmányos élet keretében való érvényesülést képes biztosítani magának, de biztosítékokat keres az érvényesülésre még arra az esetre is, ha megint kísérlet tétetnék a törekvései kijáratására, vagy erőszakos moggállására is. Innen van, hogy a közvélemény féltékeny gond-

dal kíséri annak a kérdésnek fejlődését, amely pedig a mostani kiegyezési tárgyalásokon szóba sem került, de amely reá nézve a gazdasági önállóság megvalósításának megkezdését jelenti, tudniillik a bankkérdésnek; és innen van az, hogy minden kísérlet, mely a közös bank megmentésére irányul, jöjjön bárhonnan is, hitünk szerint teljesen hiábavaló marad.

g.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, április 19.

A nemzetiségi képviselőknek a tanítói törvényjavaslat ellen folytatott obstrukciója valószínűsítő vergődés. Kinos vergődés.

Az eddig elhangzott obstruáló beszédek arról győzték meg csupán bennünket, hogy a nemzetiségi uraknak nagyon kevés a puskaporuk. A mi van, az is nedves, nyirkos, vizenyős Ennyi és ilyen szellemi puskaporkészlettel nagy vakmerőség volt arra vállalkozni, hogy Apponyi hatalmas művét felrobanták, elsőpörjék. Már eddig is meggyőződhetek róla, hogy a mű ellen intézett támadásaiknak — pedig a művet a védelemre hivatottak és kötelesek ugyancsak lazán védik — semmi sikere sem volt. Csupán annyi, hogy a képviselőház komikus alakjai az obstruáló képviselők sorából megszaporodtak. És még talán azt is a siker rovására jegyezhetjük, hogy a képviselőház üléseit majd egy órával meghosszabbították.

Eddig a koalíciós pártok általában nagyon lekötelező udvariassággal bántak obstruáló kollegáikkal. Hagyták őket beszélni per longum et latum. Hogy még jelenlétükkel se zavarják a szóokló nemzetiségi képviselőket, — csak nagyon kis számban vettek részt a gyűléseken. Pedig viszonyára világosan látták őket is, hogy az obstrukció nagy vérszegénységben szenved. És e mellett hiányzik belőle a szellem, a spiritus, a puskapor is, melylyel esetleg a vérszegénységet pótolni lehetne. Még se tettek ellene semmit. Hadd éljen az „ujszülött.“

Talán a nemzetiségi képviselő urak maguk se tudják, hogy ezzel az obstrukcióval milyén jóravaló, magyar hazafiakká léptek előre. A miről a magyar anyanyelvű hazafiak eddig évek hosszu során sem bírták meggyőzni a figyelő külföldet, arról most a nemzetiségi képviselők győzik meg. Arról t. i., hogy az a sok-sok siralom, panasz, vád, melylyel nemzetiségi testvéreink, a nem magyar anyanyelvű magyarok egy része a külföldet ellenünk igyekezett hangolni, az egész nemzetiségi kérdést felfújt do'og. Erről győzik meg most az obstruáló nemzetiségi képviselők a figyelő és elfogulatlanul ítélő világot azzal az obstrukcióval, a melybe nem bírnak se rést, se lelket adni elfogadható érvek hiányában; a melynek tehát kinos vergődés után végelgyengülésben kell kimulnia.

A bécsi tárgyalásokat befejezték a nélkül, hogy a két kormány a nyilvánosság informálásának idejét elérkezettnek látna. Úgy látszik, hogy az események publikálásával a küszöbön levő ausztriai képviselőválasztások miatt várni fognak még egy ideig.

Egy beavatott forrás szerint létrejött a kiegyezés és pedig a következő módon: Magyarország és Ausztria most tíz évre szerződést köt, az 1917 utáni időre pedig törvénybe iktatandó elvi deklarációval rakja le a két állam gazdasági jövőjének alapelveit. Ennek az elvi megegyezésnek pedig az lényege, hogy az 1917 utáni időre a két állam kölcsönösen oly kedvezményes alapra helyezkedik, melyből a többi vámkülföldet kizárja. Nevezetesen Ausztria és Magyarország a maga kölcsönös forgalmában a külföldi vámtételeknek csak 30 százalékát állapítja meg egymással szemben.

A fogyasztási adókra vonatkozólag a két kormány megegyezett abban, hogy a fogyasztási adókat 1908. május 1-étől kezdve különválasztják és addig is, a míg 1917-be a vámsorompókat felállítják, az átutalási rendszer keretében kezelik azokat.

Ezen elvi megegyezés ratifikálása csakis az új osztrák parlament megalakulása után következhet be.

A két kormány egyes kérdésekkel még egyáltalában nem végzett, így a blokkkérdéssel sem. A bankügy pedig a legutóbbi tanácskozáson még nem is került szóba.

Az eddigi tudósítások igazolják ezen információink valószínűségét. Észert a magyar álláspont nagyrészt győzött, a mi méltánylandó siker, tekintve, hogy az osztrákok minden bennünket jogosan megillető pontért rekompenciákat akartak. Átmenetnek mindenestre helyesen óvatos dolog lenne, hogy a Monarchia két állama egymással szemben a külföldi vámtételeknek csak egyharmadát szedné. Hátra van még a kérdések egyik legsúlyosabbja: a bankügy. E tárgyban meglehetősen nehézségek előtt állunk, mert míg mi a külföldi bank föllállítását törvényes jogunknak tekintjük, addig azt az osztrákok a maguk részéről engedelménynek tekintik.

*

Meglepő hír kél szárnyra. Az ellenőrizhetlen híradás nem kevesebbet jelent, minthogy a király nem ellenzi többé a magyar nemzet ama jogos kívánságának teljesítését, hogy a magyar ezredeknek a magyar vezényszó megadását.

Természetesen minden magyar ember hő lélekkel óhajtja, hogy igazat mondjon a bécsi híradás. De még természetesebb, ha a kétkedésnek bizonyos nemével tekintünk a hír felé. Anyyi csalódás ért már bennünket, annyi reménykedés hiúsult meg, hogy csökkent a hagyományos magyar bizakodásunk és nem hiszünk a bécsi körök hirtelen páfordulásában. De minden skeptícizmusunk dacára nem zárkozhatunk el annak a megállapításától, hogy nem lehetetlen az, a mit a bécsi híradás jelent.

Bármennyire is megtanítottak bennünket a multak eseményei, hogy ne bizakodjunk azoknak jóakarataiban, a kik jogos és törvényes kívánságaink ellen hangolják a magyar királyt — mégis hinnünk kell, ha nem is jóakarataiban, de józan gondolkodásukban. Ha osztrák miniszterek és közös tábornokok is azok, kik katonai kérdésekben a király oldala mellett állanak, lehetetlen, hogy az annyiszor fölökbe harsogott kívánságok fel ne ébresztették legyen gondolkodási képességüket. — És mihielyt tudnak és akarunk gondolkodni ezek az urak, akkor a magyar vezényszó nem lesz tömjénfüst számukra, a melytől őrizkedniük kell.

A nő-kérdés.

Székelyudvarhely, április 16.

A kultusz-tárcza tárgyalása rendén, szóba került a parlamentben a nő-kérdés. Van-e Magyarországon nő-kérdés? Nem volna, ha minden leány férjhez mehetne. Mert a nőnek természetes hivatása: családanyának lenni. Mivel azonban a nőknek egy része a nehéz társadalmi viszonyok folytán nem mehet férjhez, ennél fogva Magyarországon is, mint mindenütt, van nő-kérdés. E kérdés abban kulminál, hogy mi történjék azokkal a nőkkel, akik egyedül maradván, arra vannak utalva, hogy a maguk erejével küzdjenek meg az élet nehézségeivel.

Nehéz probléma, amelyet eddig még sehol sem oldottak meg. Egyik panacea az volna, hogy tegyük képessé a magukra hagyott nőket a kenyérkeresetre, nyissuk meg előttük a kenyérkereső pályát. Ez azonban, bármilyen humanus alap gondolatból indul ki, a bajt csak fokozza, mert a kenyérkereset terén versenyt támaszt a férfiaknak, és így még nehezebbé teszi azok számára a családalapítást, s még jobban szaporítja a magukra hagyott nők számát. És mégis igaza van Apponyinak, hogy a magára hagyott nőt az élet küzdelmeivel szemben felfegyverzetlenül hagyni nem lehet, mert máskülönben elhagyatottsága, gyámoltalansága bukását idézi elő az élet harcrairelő nem készült védtelen nőnek.

Más téren keresi az orvoslát az a mozgalom, amely a feminizmus néven ismeretes. Mindjárt hozzátéhetjük, hogy hibás téren. Azért, mivel a nők egy része ki van zárva természetes hivatásukból, a családból, kiragadni a többi is obból a szent körből és beledobni a politikai, társadalmi és üzleti élet forgatagába, nemhogy orvoslás, de gyógyíthatatlanná való fokozása volna a bajnak. A politikai egyenjogúság elemezik a nőnek természetével, megfosztaná azt legnagyobb erejétől: a nőieségtől; a társadalmi egyenjogúság pedig rákényszerítvén a

nőt olyan tércu venni fel a versenyt a férfival, ahol azt ki nem bírja, valósággal a nő nem teljes önyomására vezethetne.

A baj azonban megvan, és így az orvosságot keresni kell. Kérdozzük meg csak a leányos családokat, akik nem képesek dus hozományt adni leányokkal, mily kesű gond emészti ezt a családot leánygyermekük bizoytalan sorsa miatt! De nem sokkal kedvezőbb a „hozományképes“ családok sorsa sem; ott is ezer veszély fenyegetőzik, hogy a család feltett kiucso hozományvadászok és lelketlen kalandorok kezébe kerül, ahol nagyon kívüli könnyen áldozatul eshetik boldogsága is. És ha keresük mind e sötét, nehéz gond eredetét, talán megtaláljuk a baj gyökerét is.

Hibás uton járnak azok, akik a baj okait a férfi és nő közötti érdekellentétben keresik. Ilyen érdekellentét nincs, mert hiszen férfi és nő, Isten rendelése szerint egymásra vannak utalva. A baj gyökere másutt van, és ebben egyaránt hibás a férfi és nő. Nem más ez a baj, mint a társadalmi életigények rendkívüli fokozódása. Mivel a családtartás drága, nagyon drága dolog, ennél fogva a férfiak viaszariadnak a házasságtól, és a leányok pártában maradnak. A magára hagyott leány azután, csakhogy megélhessen, valóságos rabszolgabéért az irodákba, az üzletekbe tódul, ahol igen sokszor kezervos munkáján fölül még női becsületével is kénytelen megfizetni a mindennapi száraz kenyeret. Így válik azután a férfiak nagy részére nézve a házasság, a családalapítás lehetetlenné is, fölöslegessé is. Olyan circulus vitiosus ez, amely lavinaként nő, és ma-holnap egyik legmélyebb sebe lesz társadalmi életüknek.

Nagyban hozzájárul a baj növeléséhez, hogy intézményeink kedveznek e visszás állapothoz. Hogy a papi és katonai coelibatusról ne is beszéljünk, az, hogy a nőten és családós tisztviselőknek egyenlő a fizetése, valóságos prémium a nőtlenégre. Hasonlitsa össze bárki is a nőten tisztviselőnek könnyű, vidám, gondtalan életét és a családós tisztviselőnek gond- és küzdelemteljes életét, és nem fog csodálkozni, ha tisztviselőink közül igen sok egyáltalán nem, vagy csak akkor szánja rá magát a házasságra, ha tulhajtott könnyelmű élete folytán „ranzsirozni“ akarja magát.

Az orvoslásnak egyik, bár szűk körre torjedő módja tehát az volna, ha intézményeinkből elhárítanók ezt a sok házassági akadályt. A másik módra Apponyi mutatott rá, akinek mélyreható tekintetét egyetlenegy fontos társadalmi probléma sem kerüli el. Ő a maga hatáskörében megtalálta ezt a látszó, de alapon ható orvosságot a nevelésben. A nevelésnek egyik főiránya az legyen, hogy egyszerűségre, takarékoságra, az igények mérséklésére szoktassa az ifjú nemzedéket. Keljen harcra az iskola a társadalomnak felszeg és rouslára vezető irányzatával, mely hű és őstoba módon a külső csillogásban, az egymás tulzárnyalásában keresi a boldogságot és megtalálja helyette a gondot, a bajt, a nyomorúságot.

HIREK.

Székelyudvarhely, április 21.

Egyről-másról.

Az az eszme, hogy a házasságot éppen úgy képesítéhez kell kötni, mint a katonáskodást vagy a hivatalnokskodást, éppenséggel nem új. Az egészség fanatikusai már régóta azt hangoztatják, hogy csak olyan ember — akár férfi, akár nő — köthesse házasságot, a kinek csöpp bja sincsen. Ez a követelés pedig praktikusan is megvalósult az Egyesült Államok egyik államcskájának abban a törvényjavaslatában, mely a házassulóktól a szűkeges okiratok között megkivánja az orvosi bizonyítványt is.

Ebből a javaslatból ugyan még törvény nem lett, de azért akadt már amerikai völegély, a ki a törvény intenczióját a maga részéről meg akarta valósitani. Ez a mindenek fölött óvatos völegény elvárta menyasszonyától, hogy orvossal megvizsgálta magát. Az egyszerű vizsgálattal azonban be nem érte. Még azt is jónak látta, hogy a menyasszony a testének legbelicéjébe, a zsigereibe is bevilágitta az orvosi diagnosztika legmodernebb eszközével, a Röntgen-sugarakkal. A menyasszony ily módon nem akart próbát tenni egészségéről, mire a völegény felbontotta az eljegyést.

Az amerikai orvosok nagy része helyesli a völegény kívánságát és jogosnak tartja még a Röntgen-

sugarakkal való betegség-kutatást is. Nagy vita támadt erről a kérdérről, csak arról feledkezett meg mindenki, hogy a völegény miért kereste csak menyasszonyában az esetleges kórságot és miért nem vizsgálta meg magát is. Ez azonban az esetnek mellékes fontosságú személyes része, mely az elvi kérdést nem érinti.

Ugy látszik, hogy az orvosi vizéglát a legtöbb esetben fölösleges zaklatás. Senki sem fogja kétségbe vonni azt, hogy vannak esetek, a mikor az orvosi tanács kikérése nélkül vagy vétck, vagy legalább is könnyelműség a házassodás. A mikor valaki betegnek érzi és tudja magát, az orvosi beleegyezés nélkül történt házasságtötés esetleg súlyos bajokat vonhat maga után.

Ha azonban a házasság előtt álló ember semmiféle betegséget nem érez magában, minek öt rákényszeríteni arra, hogy az orvostól szerezzen képsitést a házasságra?

Egyébként túllönek a czélon mindazok, a kik azt hangoztatják, hogy a makulátlan egészszég az egyedüli jogczim a házasságra.

Maga az orvosi tudomány is kénytelen azt vallani, hogy van elég betegség, mely a házasséletben megjavul, esetleg meg is gyógyul. Azt persze határozottan előrelátni nem lehet, hogy ez az eset be fog-e következni és vajjon mikor? Éppen azért igen sok alkalommal még a leglekiismeretesebb orvos sem nyilatkozhatnék csatlakozhatatlanul arról, hogy bigénikus szempontból helyesli-e egy házasságtötést vagy pedig elleneznie kell azt? Sokszor megeis, hogy a következeseket előre megállapítani nem lehet. Csakis esetleges, talán el is maradó következesektől félvén, mégsem lehet megtiltani a házasságot. Oly eljárás volna ez, mely ok nélkül, vagy legalább is kellő ok híján könnyelműen korlátozza a személyes szabadságot és akár a társadalmi és gazdasági, akár az érzelmi szférán belül való boldogulást.

A testi rendelleneségek mellett különben is legalább egyforma jelentőségük van a lelki hibáknak és jellembeli elfajulásoknak is. A házasságban nem függ minden az egészszéges testtől, nagy szerepe jut az egészszéges léleknek is. A kik a házasságtötés előtt a kötelező orvosi vizéglátat követelik, miért nem hangoztatják a lelki és jellembeli megfigyelés szükségességét is? Kétségtelen, hogy vannak emberek, a kiknek testén a legzsemesebb orvostanár sem találna kivetni valót, de azért lelkileg mégis teljességgel képtelenek arra, hogy a házasséletben boldogítsanak valakit. Sajnos, a lelki Röntgenezés még csak kalandos regényekben fordul elő, pedig sokszor több értelme és haszna volna, mint akár a loggondosabb orvosi vizéglatnak.

A villamos világitás ügye.

Székelyudvarhely város a villamosvilágitás be-rendezését, — mint annak idején arról részletesen beszámoltunk, — a mult év folyamán a budapesti Ganz és Társa czégre bizta és az erre vonatkozó szerződést a mult június hó 12 ikén tartott közgyűlésben kötötte meg. A szerződés jóváhagyása, a konkurrens czégek interveniálása folytán, hoseszu időt vett igénybe, azonban végorendményében ez év január hóban jóváhagyatott, minck következtében a villamos világitást a vállalkozó czég még ez év folyamán tartozik felépíteni.

Az építési munkálatok megkezdése azonban még mindig késik, mi a közönség körében bizonyos nyugtalanúságot támasztott, legalább ezt bizonyítják az ez ügyben hozzáuk intézett kérdésozködések. A közvélemény megnagytatása, illetve tájékoztatása végett az ügyet következőkben tartjuk szükségesnek ismertetni.

A szállítási szerződés értelmében vállalkozó köteles a berendezést a szerződés kormányhatósági jóváhagyásának kézhezvételétől számított 8 hónap alatt elkészíteni és üzemképes állapotba helyezni. Azonban ez időbe november, deczember, január, február és márczius hónapok nem számítottak be. A kormányhatósági jóváhagyása január hóban bekövetkezett, amennyiben a megyei törvényhatóság szerződést jóváhagyó határozatát senki sem felebbezte meg, helyesebben, elfelejtette megfelebbezni. Miután azonban a szerződés értelmében január, február és márczius hónapok nem számítottak, ennél fogva a felépítésre vonatkozó 8 hónapos határidő folyó április hóval vette kezdetét, s véget pedig november végével ér, amely idő után a vállalkozó a késedelem minden napjáért 100 korona vinkulomot fizet.

A villamos közvilágitás 130 egész éjjeli (3346

ora) 16 gyertyafényű és 130 drb fél éjjeli (1534 óra) 16 gyertyafényű izzólámpa és 4 drb 10 amperes féléjjeli (1534 óra) lámpából fog állani, mi 320 16-os izzólámpának felel meg. Ezért fizet a város a vállalatnak évi 4000 koronát, tehát ugyanannyit, mint amennyiben most a 165, 6 gyertyafényű lámpa petroleum világítása kerül, vagyis a 990 gyertyafény helyett kap a város 4640 gyertyafényt, vagyis 3650 gyertyafényvel többet, mint a jelenlegi világítás. A telep felépítését a város cszközi 284 ezer korona beruházással és 15 ezer korona forgó tőkével, melyet a Ganz-gyár, mely a vállalatot bérelni köteles, amortizál s így a berendezésből egy fillér teher sem hárul a polgárságra. A telep kizárólag gőzerőre lesz tervezve. A vállalatot a Ganz-gyár, mint említett köteles 50 éven keresztül bérelni, s az elért nyeresémből már az első évtől kezdve 50% ot a városnak átengedni, mi által el fog érteni az, hogy egy néhány év múlva a közvilágításhoz teljesen ingyen jut a város. Tormészetesen ki lett köve az is, hogy a bérletet 10 év leteltével a város házi kezelésbe veheti át, amidőn a cégnek kárpótlásul a legutóbbi év tisztanyereményének 1 1/2 szeresét fizeti. Az izzólámpa szaporításért seriesenként évi 400 koronát fizet a város. Az újonnan felállítandó izzólámpák 15, illetve 25 koronába kerülnek. A telep helyéül a régi, Árpád-utcai malom van kijelölve, melyért a cég évi 200 korona bért fizet és amely most 26 koronát jövedelmez.

A város a szerződés 7. § a értelmében az elektromos telep és hálózat, valamint összes tartozékainak felépítéséért járó, leszámolás szerinti teljes építési összeget 50 éves köztulajdonosként kölcsönből fogja a vállalkozónak kifizetni. Vállalkozó évi bér fejében fizeti a városnak ezen kölcsönösszeg folyósítása napjától kezdve a bér szerződés tartama alatt azt az összeget, a melyet a városnak a kölcsönösszeg évi számítása fejében a pénzügyi részére fizetnie kell és pedig oly módon, a mint az a város és a pénzintézet között létrejött szerződésnek megfelelően.

A város és a vállalkozó megállapodtak abban, hogy a pénzintézetnek fizetendő évi annuitás, minden néven nevezendő költséget, díjat, illetéket, árfolyamkülömbözetet, stb. beleszámítva 5.22% nál nagyobb csak akkor lehet ha sem a vállalkozó, sem a város ennél olcsóbb ajánlatot kapni képes nem lenne. A kölcsön megszerzésére a szerződés értelmében a Ganz-cég is köteles a város részére ajánlatot szerezni, a mely ajánlatot azonban a város csak az esetben tartozik elfogadni, ha az évi annuitás minden néven nevezendő költséget, díjat, illetéket, stb. beszámítva kedvezőbb annál az ajánlatnál, melyet a város közvetlenül tudott beszerezni. Az árfolyamkülömbözetet a várost terhelni ugyan, de az ennek megfelelő törlesztési hányadot vállalkozó az évi bérbe fogja fizetni.

Az építés késedelmes megkezdésének egyik oka épen a szerződés azon pontjában keresendő, mely kiköti, hogy a kölcsönösszeg annuitása a lehetőségig 5.22%-nál nagyobb ne legyen. Igen ám, csak hogy most a pénzpiac drága, s a vállalkozó cég fizik egy kissé a kölcsön jelenlegi megkötésétől, mivel a különbözetet neki kell megtérítenie.

De hát ez csak időleges akadály és csak a Ganz-cégre jár hátrányos. A város a szerződés értelmében decemberben villanyvilágítás kell világítsa, különben a vállalkozó fizet; fizet még pedig napjára 100 koronát, a mi elég garancia arra, hogy ezt az állapotot megelőzze.

Ugyébiránt úgy értesülünk, hogy a vállalkozó-cég a telep felépítésére vonatkozólag már tárgyalásokat folytat.

Személyi hír. Ugron Ákos, Udvarhely megye főispánja, négy heti távollét után, f. hó 14-ikén haza érkezett.

A sajtó reformja. Günther Antal igazságügyminiszter, május első napjaira értekezletet hívott össze, amely a sajtójog reformjáról fog tanácskozni. Az igazságügyminiszter által kiadott program arra mutat, hogy az értekezletnek első sorban az a célja, hogy az értekezlet résztvevői megvitassák azokat az eszközöket, amelyek a sajtó terén elharapódzott visszaélések megszüntetésére alkalmasak. Az értekezlet elé tejesítendő kérdésekhez fűzött magyarzatok tárgyilagosan felsorolják azokat az óhajátásokat, amelyek ebben az irányban a közvéleményben felmerültek. Egy általános immár az a kívánság, hogy különösen az igaztára és tömeges munkaszünetelésre való felhívás, a rágalmazás és becsmérlésért az eddiginél szigorúbban büntetessék, valamint hogy a lehetőség szerint megakadályozzuk azt a visszaélést, hogy a

gyalázkodó cikk szerzője gyanánt oly egyént állít hassanak oda, aki jóformán írni sem tud. Az ilyen visszaélések megszüntetését első sorban magának a sajtónak érdeke követeli meg, melynek régi nimbusszát azok a szerénytelen kalózok, kiknek társadalmi terén mi veszteni valójuk sincs, ostobaságukkal kezdenek lejáratni, csak azért, mert teljenségből lap-pal és nyomdapestékekkel rendelkeznek.

Törvényhatósági közgyűlés. Udvarhely vármegye törvényhatósága első rendes közgyűlését folyó hó 29-ikén, hétfőn tartja meg, melynek meghívóját a tárgysorozattal egyetemben dr. *Damokos* Andor alispán tognap küldötte meg a bizottság tagjainak. A tárgysorozat hivatalos előterjesztéseket, szabályrendeleteket, községi ügyeket, átiratokat és kérvényeket ölel fel 171 pont alatt.

Az Orbán, Nagy és Tamás cég sikere. A székelyudvarhelyi iparnak újra elismerést szerzett az *Orbán Nagy és Tamás*, ez a jöbírú cipőkészítő társas cég. A cég fennállása óta az az érem, melyet kiválóan szép és jó munkájával kiérdemelt, a hatodik és a legnagyobb kitüntetés, mely kispaprost érhet. Ugyanis az Országos Iparügyiület által folyó évben hirdetett pályázaton az ország összes, köztük Budapest, cipész mesteri közül ezüst éremmel mindössze három cég lett kitüntetve és örömmel látjuk, hogy e háromban az Orbán, Nagy és Tamás céget is benne találjuk, ami kétségbevonhatatlanul ez iparágunk fejlett voltáról és különösen arról tesz bizonyosságot, hogy az Orbán, Nagy és Tamás cég az ipar azon fókán áll, hol dicsőséget lehet szerezni. A cég oladdig a következő kitüntéseket nyert: 1896.: Ezredéves kiállítás, bronzérem, — 1900.: Párisi kiállítás, bronzérem, — 1900.: Marosvásárhelyi kiállítás, ezüstérem, — 1903.: Debreczeni szakkiallítás, aranyérem, — 1907.: Tordai szakkiallítás, aranyérem, — és 1906.: Országos Iparügyiület, ezüst díszérem. — Az Orbán, Nagy és Tamás cégnek iparunk fejlesztéséért szerzett ezen érmei minden beszédnél szobban bizonyítják a cég versenyképességét és azt a nemes ambíciót, mely derék iparosaink lelkét beviti.

Halálosítások. B. *Karda* Ágoston kiskereskedő életének 55-ik, házasságának 25-ik évében folyó hó 17-ikén elhunyt. Halálát neje *Murothy* Vilma és gyermeki gyászolja.

Lajos János bogózi ev. ref. pap, életének 42-ik, papsága 16-ik és boldog házassága 13-ik évében f. hó 8-ikán hosszas szenvedés után elhunyt. Az Isten országának egy igazi, hü és buzgó sáfára szállott vele sirba. Halálát neje, szül. *Darvai* Irma, gyermekei és számos rokon gyászolja. Temetése 10-én történt meg a megyei ref. papság részvételével. Nyugodjék békeben.

A Polgári-kör közgyűlése. A Polgári önképző és segélyező-egylet folyó hó 28-án, d. u. 2 órakor saját nagytermében tartja évi rendes közgyűlést. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, tartja *Soly* mossy Endre elnök. 2. Titkári jelentést terjeszt elő 1906. évről *Csillag* József. 3. Az 1906. évi számadatok megvizsgálása és a felmentvény megadás. 4. Tisztviselők és választmányi tagok lemondása és újra választása. 5. Indítványok.

A helybeli unitárius egyházközség harang alapja javára az egyházi elöljáróság az alábbi kegyes adományokat vette és halás köszönettel nyugtázza: Id. Szakács Károlyné és Mátéfy Domokosné gy. ivén: Id. Szakács Károly és neje Gaiffy Mária, Mátéfy Domokosné, Özv. Török Pálné, Jánoszi Gyuláné, Dr. Egyed Balázs, Özv. Sándor Lajosné, Klein Zsigmond 10—10 kor., Kovácsy Albertné, Becsek Aladárné 6—6 kor., Vajda Ferencz, Bíró István tanár, Vajda Lajos 5—5 kor., Dr. Révfy Zoltán, Teichner Jakabné 4—4 kor., Özv. Boros Károlyné, Nosz Gusztáv 3—3 kor., Bod Károlyné, Csanády Zsuzsanna, Özv. Soó Rezsóné, Finkér Lászlóné, Sövérné, Rösler Károlyné, Döszy Antalné, N. N., Haberstumpf Károlyné, Bagossy Béláné, Maráth Józsefné, Özv. dr. Kovács Morné, Gyertyanossy Károlyné 2—2 kor., Bartos Ferencz, Glatz Károlyné, Török, Szántó Lajosné, Nagy Lajos, Özv. Gyarmathy Sándorné, Bodor Mihály 1—1 kor., Jakab Lajos 20 fill. Együtt 144 kor. 20 fillér.

Az erdélyi Rómában. Hirt adtunk volt, hogy az erdély-egyházmegyei oltáregyenletek számos tagja, köztük a *székelyudvarhelyi* is, f. hó 5-én Budapestről ájtatos zarándoklatban indult el Rómába. Mint nekünk írják, a zarándoklatban mintegy 60 tag vett részt, kik Lorettó és Assisi érintésével 8-ikán reggel érkeztek Rómába. A Szent-Atya 10-én déli 12 órakor fogadta a zarándoklat hódoló üdvözlését. A fogadásiterembe lépve azt körüljárta és kegyesen mindenkit kézcsókra bocsátott. Azután az üdvözlő beszédet a megjelentek nevében klasszikus

latin nyelven gróf *Mikes* János, székelyudvarhelyi főesperes plebános tartotta. A szent Atya válasza — szintén latin nyelven, erőteljes hangon hívta fel az oltáregylet tagjait a gyakori szent áldozásra, mire a torment elhagyta. S hogy ez eseménynek magyar zamataja is meglegyen, a fogadtatás után herceg *Hohenlohe*, erd. egyházmegyei fiatal áldozópap, segédlelész a magyar zarándokoknak a Santa Marta hospiciumban diszbedtet adott e szép nap emlékeztetere, melyen az ünnepi köszöntők sem maradtak el. *Karácsony* Márton, marosvásárhelyi apát imaszerűleg üritett poharat X. Pius, a kath. egyház fejének életére. *Balás* főesperes hasonló szellemben emlékezett meg gróf Mailáth Gusztáv püspökről. A zarándoklat vezetőjét az Oltáregylet elnökét, Söthy Gyulát, *Maisel* József, segesvári plebános köszöntötte. A zarándoklatban Székelyudvarhelyről mintegy nyolczan vesznek részt. A kath. főgimnáziumot *Soó* Gáspár igazgató és *Kovács* János tanár képviselik. A társaság Rómából Nápolyba is átrándul.

Meghosszabbított előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter gróf *Teleki* Ádám marosújvári lakos földbirtokosnak a m. kir. államasvasutak Homoród állomásától Mirkovasár, Zombor, Homoródújfalú, Homoródközcsanakfalva, Homoródkölad és Homoróddalmás községek érintésével Lővétéig vezetendő szabványos nyomtávu helyi érdekű vasutvonatra az 1903. évi márczius 22-én 2898. sz. a. kelt rendelettel meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét e lejáratall számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

Tanitói gyűlés. Az udvarhelymegyei általános tanítóegyesületnek székelykereszturi járásköre ez évi rendes tavaszi gyűlését Szederjessen az állami el. népiskola tantermében folyó hó 24-én d. e. 9 órakor kezdődőleg tartja, *Simó* Lőrincz köri elnök elnökölte. A gyűlés tárgyai: 1. *Bokor* Tamás tanítása énekből a IV—VI osztályban. 2. Elnöki megnyitó. 3. Jegyzőkönyv olvasás és hiteltelítés. 4. *Bacso* Lajos felolvasása az énektanítás módszeréről. 5. Szederjes község történetét ismerteti *Bokor* Tamás. 6. Női kézimunkáról felolvas *Szalontainé* Árkosi Vilma. 7. Szavalt *Elekcs* György. 8. Tanítás bírálat. 9. Jelentések, indítványok. 10. Jövő gyűlés vonatkozó intézkedések. A gyűlésen vendégek is szívesen láttaknak.

Kivonat a megyei hiv. lapból. A belügyminiszter a nagyközsége alakított Varságlelep nevét „Varságtisztítás”-ra helyesbítette. — Rühkór fel lépett szórványosan *Parajd* és *Lövete* községek loá-lományában. — Lépfene föllépett szórványosan *Székelyudvarhely* város és *Városfalva* község szarvasmarha állományában.

A belügyminiszter a hajóügynökök ellen. Andrassy Gyula gróf belügyminiszternek tudomására jutott, hogy a legutóbbi időben egy G. Schyus nevű antwerpeni vasuti és bajóügynök a községi jegyzőket levélileg arra szólítja fel, hogy községeikből Amerikába kivándorlókat közvetítsenek és ezért részükre 10 kor. jutalmat ígér minden egyes kivándorló után és egyuttal beleegyeznek, hogy ezen összeg a hajójeji árakban küldendő előlegből levonassék. A belügyminiszter eanél fogva felhívja a vármegyék alispánjait, hogy a községi és körjegyzőket figyelmeztessék arra, hogy ezen törvény által tiltott fölszólításokat fellettes hatóságuknak minden egyes esetben s azonnal jelentessék be és hogy ezen ügy-nökök működését általában és éber figyelemmel kísérik. Értesíti egyuttal a miniszter az alispánokat, hogy intézkedett az iránt, hogy G. Schyus ügynökök a postahivatalokhoz érkezett levelei kézbesítés előtt a hatóságoknak bejelentessenek. A miniszter rendelete tegnap érkezett meg dr. *Damokos* Andor alispánhoz is.

Kitüntetett tanárok. A magyar iparművészeti társulat képeret pályázatáú *Hargita* Nándor szakisk. igazgató és *Gábróvs* Kornér tanár együttes munkája az első díjjal, míg egy másik pályázatuk a 11-ik díjjal tüntetett ki.

A kolozsvári református kollegium háromszázados jubileuma. Nagy arányú s impozáns ünnepre készülődik a kolozsvári református kollegium tanári kara. Ez évben fogja ugyanis a kollegium megünnepelni fennállásának *háromszázadik* évfordulóját. A kolozsvári református kollegium Erdély legreggibb tanintézetei közé tartozik. Immár három évszázadon keresztül teljesítette nagyfontosságú kulturális misszióját az erdélyi részeken. Teljesítette pedig ezen hosszú időn keresztül mindig a magyarság ügyéért való szíves, kitartó küzdelem. A jubilárius ünnepségek napjait már meghatározták. *Május* 22 és 23-án lesznek az ünnep. A jubilárius ünnepségeket az országos ref. tanárgyűlés múlt évi határozatából kifolyólag *Árpáds* Cseri Jánosnak, a kolozsvári kollegium, majd pedig a gyulafehérvári Bethlen kollegium volt ugynevé tanáruinak emlékünnepével fogják összekapcsolni.

Színházi műsor. Ma, vasárnap délután: *Udvardéltéri díszjáték* színmű, este: *Vig özevgy* operette. Hétfő: *Rákóczi fia* énekes színmű. Kedd: *Drótotól* operette. Szerda: *Kis fészek*. Csütörtök: *Boccaccio* operette. Péntek: *Vig özevgy*. Szombat: *Asszony* színmű. — Itt említjük meg azt a tarthatatlan állapotot, hogy a színház udvarán bokáig érő sár van és hozzá gyarló a világitás. Ez a közönség sembebevéését jelenti és a bérli hibájául rójuk fel. A bejáró újra való porondozásával könnyen lehet segíteni a bajon és ezt el is várjuk.

A róm. kath. plebánia templom belső javítás és díszítésére adakoztak: (XXI. közlemény) Füstös Imréné gy. ivén: Fazakas ipartársulat 20 kor., Füstös Imre 5 kor., Dr. Révfy Zoltán 4 kor., Nagy Kata, Csenedő Pálné, Deak Lajos, Dr. Nagy Sámuelné, Gyöffy Lajos, Sándor I. né, Sükösd Miklós, Dr. Mezey Odón, Özv. Péterné 2-2 kor., Burzán M., N. N., Gyertyánossy Károly, Schubert János, Öze Kálmán, Tóth Márton, Schmidt főhadnagy 1-1 kor., Lóótz Frigyes 60 fill., Olvaszhatlan 60 fill., Székely Rózsa 50 fill., Lázár Róza, Mocsai Gizella, Soha Aladár 40-40 fill., Ifj. Miklós Gergelyné, Id. Miklós Gergelyné, N. N. 20-20 fill. Összesen 57 kor. 50 fill. — Nagy Kata gy. ivén: Füstös Imréné 5 kor., Hadnagy Márton 3 kor., Ember Jánosné, Kovács Domokosné, Csehely Adolfaé, Jakab János, Tliczki Antal, Jancsó Jánosné, Özv. Török Pálné, 2-2 kor., Özv. Nagy Aronné, Császár Gézáné, Izák Sándorné, Farkas Endre, Bencze Márton, Máthé Róza. Özv. Bogácsi Istvánné, Dr. Kovácsné, Zengliczky Lajosné 1-1 kor. Nagy Ferencné 60 fill., Özv. Loschdorfer Ernőné 60 fill., Molnárné 90 fill., Kisfaludy Mózesné 50 fill., György Józsefné, N. N., N. N. 40-40 fill., N. N. 30 fill. Összesen 35 kor. 10 fill. — Papp Andrásné gy. ivén: Dr. Czirájk Csizkisereda 2 kor., Papp Andrásné 2 kor. Összesen 4 kor. — Sükösd Miklós gy. ivén: Sükösd Miklós 10 kor., Mőzes N. 1 kor., Összesen 11 kor. E 4 gyűjtőív összege 107 kor. 60 fill. — Burger Arthur né által befizetett ígérete 20 kor. — XX. közlemény összege 12851 kor. 54 fill. Összesen 12979 kor. 14 fill. Fogadják a nemesszövület adakozók ez uton is halás köszönetüket. *Mikes János* gróf főesperes-plebános, bizotts. elnök. *Paschek Viktor* biz. pénztárnok.

Adomány a Tanszermuzeumnak. Felkértünk a következő sorok közzétételére: Az udvarhelyvármegyei tanítóegylet népközlői tanszermuzeuma részére *Maurer Adolf* kassai könyvkereskedő czég 4 kötet munkát; *Bérczi D. Sándor* budapesti nőkézimunka-nagyiparos egy kötet szakmunkát (*Dilmont Teréz: Női kézimunkák ismerettára*) és *Gyöngyösi István*, segesvári áll. polg. leányiskolai igazgató, miniszteri biztos, 32 kötet könyvet adományozott. Fogadják az adakozók ezen adományokért a Tanszermuzeum nevében köszönetemet. *Chalupka Rezső*, osztályelnök.

Színházi hét.

Heves Béla, az I-ső erdélyi szintársulat igazgatója társulatával 17-ikén érkezett Székelyudvarhelyre s előadásai sorozatát még az nap meg is kezdte. A színi évad iránt a közönség már előzőleg érdeklődést mutatott s így a konstelláció a direktorra nézve kedvezőnek mondható, noha ezen érdeklődés a második és harmadik előadásnál a 0 fokra szállt alá, mit a lejátszott daraboknak tudunk be. A társulat jórészt új tagokból áll, a mennyiben a régi gárdából csak egy néhányan jöttek vissza, noha készséggel koncedáljuk, hogy ezek képezték a mult ezezonban is az erőt. Így: *Balla Mariska*, a *Halassy-család*. *Ladányi, Rónay, Somogyi*, azonban határozottan nélkülözük *Tibor Lorit*, ki játékaival, garderoobjával kész látványosságot nyújtott. Azután a két-három előadás után amennyiben bírálatot mondhatunk, kiváló erőt nyert a társulat *Peterdy Sándor*ban és a két énekesben: *Baranyi Ferenc* és *Ferenczy József*ben, no meg a zenekarban, mely kiváló jó karmes tert kapott és ki is egészült.

Bemutató előadásul *A tolvaj* ment, *Bernstein* Henriknek a *Baccarat* diadalmas szerzőjének műve. A dráma tulajdonképpen a legmondvacsináltabb dolgok egyike, a legravaszabbul kiesztelt műhelyzetekkel s mégis tudás és ismerve minden gyöngességét, minden valótlán voltát, egyike a legérdekesebb, legizgatóbb színpadi műveknek. Ha szabad így jellemeznem, a meseje is theatrális, olyan esemény, ami így egyedül csak a színpadon történhet meg, a való életben soha s mégis a színpadról a legtermészetesebben hat. A sok mesterkedés, az erősen kiszámított hatások azonban nem teszik e darabot mesterkeltté s nem keltik a hatásvadászás kellemetlen érzését az emberben, minden biznnyal azért, mert művész ember gondolta ki. A darab cselekménye igazán nem drámai s csupán helyzeti drámaiak s mégis szabályi ide, szabályi oda, ez a dráma dráma s ez a drámai művész. *Marie Louise* (*Halassy Mariska*) *Voysin Richard* (*Ladányi*) felesége halálosan szerelmes az urába. Nincsen más gondolata, csak az ura, nincsen más vágya, ambíciója, csak hogy az urának tessenék. Ezért képes mindenre. Egy csöppet tyukeszül a szerelmes menyecské,

mert arra a csacai öltötre jut, hogy az urát pompás toalttoitjai, fehéreműje révén kötheti le leginkább magához s mert nem elég vagyonosok arra, hogy ezeket áldozhasson — lopásra vetemedik. A legkedvesebb barátját, *Isabellát* (*Erdélyi Irma*), *Lagardes* (*Peterdy*) feleségét lopja és pedig rendezesen, mit annyival könnyebben megtehet, mivel bónópokig ezeknek vendégei. *Lagardes* dusgazdag ember, azonban mégis arra a gondolatra jut, hogy a feleségét lopják. A tolvajnak nem tud nyomára jönni s ezért egy rendőrszert, *Zombault* urat (*Rónay*) bizza meg a kutatással, ki egy néhány nap alatt kinyomozza a bűnöt — *Lagardes* fia, *Fernand* (*Gonda*) személyében. Ez a fia halálosan szerelmes *Marie Louise*-ba s magára vállalja a tolvajlás bűnét, hogy megmentse az asszonyt. *Lagardes* kétségbe van esve, de rendkívül leveri ez a felfedezés a derék *Voysin* is, aki nemcsak őszinte jó barátja *Lagardes*nek, de üzleti titkára is. A mikor feleségével visszavonult aznap éjjel a szobájukba, véletlenül észreveszi, hogy az asszonyka gondosan rejtgetett pénztárczájában hater frank van. Tudja, hogy lehetetlenség, hogy az asszony ennyit félrerakhasson s vallatára fogja az asszonyt, ki be is vallja, hogy ő a tolvaj. A szerelmes férj már-már megbocsátja ezt a bűnt, amikor eszébe jut (egy kisebb későn) *Fernand* csodálatos önfeláldozása s most már féltékenységgel marczangolja a szívet s még inkább a hiúságát. Nem szól legjobb barátjának, sőt engedi, hogy az száműzze a fiát, — a lelke, a szíve büszkeségét *Braziliába*, mert a féltékenységgel személt ki kell elégitenie. Végre az asszony, *Marie Louise*, nem tudja szívére venni az apa kétségbeesését s bevallja, hogy ő a tolvaj. Ez egy ideig még inkább feltűzeli *Voysin* féltékenységet, de miután az asszony hajlandó vele kivándorolni *Braziliába* a fiu helyett, végre *Voysin* is lát s elhiszi feleségének, hogy csak őt szereti s hogy *Fernand* szerelme egyszerű rajongás volt a nem több. — Így elmondva, színe hihetetlenül erőszakolt a történet, a színpadról azonban ellenállhatatlan erővel hat. *Bernstein* nem hagyja gondolkozni a nézőt s nem a logika s a lélektan örök törvényeivel hat, de káprázatos ügyességével s brillians intelligenciájával. A sikerben nagy része van a szereplők valamennyiének, különösen *Halassy Mariskának*, ki szerepében páratlan szép és erős alakítást nyújtott és alakításának meghatározó természetességével és kitartásával lelkes tapsokat aratott a lelt háztól. *Ladányi* Imre a szerelmes férjet finom izléssel játszotta és az érzések és szenvedelmek valóságos tárházat mutatva be egységesen, harmonikuson. Jók voltak *Peterdy, Rónay, Erdélyi Irma*, míg *Gonda*-nak nehezebb esett a szerelmes ifju szerepét megjátsszani.

Csütörtökön, *Offenbach* örökbecsű operájában, *Hoffmann* meséiben mutatkoztak be a társulat énekesei. A czimszeropben *Baranyi* Ferenc szép, terjedelmes tenorjával, temperamentumos énekével lelkes tapsokra ragadta a közönséget. *Ferenczy József* hármas szerepében drámai hangjának hatalmas erejével, szép és nagy terjedelmű baritonjával nyerte ki a közönség osztatlan tetszését; a harmadik felvonásban meglepő erőt fejtett ki, hatásos éneket produkált. *Honty* Elma *Olympia*, *Antonia* és *Stella* szerepében szélesen csendűl, erősebb drámai kitérőkre kiválóan alkalmas hangjával keltett hatást. *Balla Mariska*, mint *Miklós*, egyszerű megjelenésével is tapsot aratott. Kiváló jó volt *Halassy*. Dicséret illeti a zenekart is. Az összjáték kifogástalan volt ami a rendező érdeme. — Pénteken *A lengyel zsidó* dráma volt műsoron, melynek *Peterdy* Sándor remek alakítása adta meg a siker jellegét. A *Mathis* János alakjának megrejtésében egyszerűen csodálatos volt, ki a megrendítő hatásoknak szűzféle változatait az ábrázoló művészetnek megszámíthatatlan nuance-aival juttatta kifejezésre. Alakításáról elmondhatjuk, hogy tökéletes volt. Kezde belépésének első jelenetétől egészen addig, amikor a kétél érintésétől szörnyet hal, megrendítő volt anélkül, hogy hatásvadászathoz folyamodott volna. Sikere teljes volt. A többi szereplőkről is csak jót mondhatunk. *Ladányi, Somogyi, Erdélyi Irma, Dunai* mind jók voltak s ha a közönség a végén mégis csalódottan távozott, az tisztára az avult eszközökkel dolgozó drámának tulajdonítható.

Tegnap este *Rab Mátyás* ment.

KÖZGAZDASÁG.

A Gazdasági Egyesület közgyűlése. Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület f. hó 30-án d. e. 10 órakor a vármegyeház kistermében *Ugron* Ákos elnökkel mellett, rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. 1907. végéig terjedő megbízatással ügyész-választás. 5. Azon indítványok tárgyalása, melyek az alapszabályok 18. §-a szerint a közgyűlés előtt 4 nappal az elnökséghez írásban beadottak. — A közgyűlést megelőzőleg 9 órakor az alispáni irodában választmányi ülés tartatik, melynek tárgya a közgyűlési tárgysorozat előkészítése. Községek, birtokosságok, gazdakörök a közgyűlésen írásbeli meghatalmazottjaik útján képviselhetik magukat, kik meghatalmazásaikat az ülés elején az elnökkel bonyújtják.

A fenyédi közbirtokosság vására. Egy fél éve annak, hogy Fenyéd község közbirtokossága a Magy. Jelzáló hitelbanktól megvásárolta az Ugron Gábor-féle fenyédi beltelket és mintegy 120 hold birtokot 50 ezer koronával. A közbirtokosság ezen idő alatt nem tudott egyezségről lépni a birtokvásár felől, egyesek aggodalma folytán. *Ugron* Ákos főispán tegnap ezt az ügyet is aztán rendbe hozta, amennyiben résztvett a közbirtokosság gyűlésén és javaslatára a jelzett birtok a birtokosság tulajdonának elismertetet. Egyben elhatározta a közgyűlés, hogy a 17 falusi erdő kihasználásával fizeti ki a vételárat és a felmerült költségeket. A birtokot 5200 korona évi haszonbérrel nyomban ki is adták. A gyűlésen nagyszámban jelen voltak valósággal ünnepezték a főispánt, ki az ügy lebonyolítására ígéretet tett. Az ügy közlebről az erdészeti bizottság elé kerül, hol az bizonyára jóváhagyást nyer.

TÁVIRATOK.

Budapest, április 20.
(Érk. d. u. 5 ó.)

Országgyűlés.

A képviselőházban *Just Gyula* elnököl. Napirend előtt *Hodzsza Milan* bejelenti, hogy visszavonja *Rakovszki* ellen beadott bizalmatlansági indítványát.

Ezután áttérték nem állami tanítók javaslatának folytatolagos tárgyalására.

Tizenötödik szakaszánál *Putnoki Mór*, *Goldis László*, *Kaufmanu Géza*, *Vlád Aurél*, *Draskóczy László*, *Szontagh Andor* rövid felszólalásai után *Molnár János* kijelenti, hogy alaposan áttanulmányozta javaslatot, de nem talált benne egy szakaszt sem, mely megjelölne, hogy tulajdonképpen ki kérheti az állam segélyt. Ezért módosítást ajánl, hogy a segélyt csak iskolafenntartó hatóság kérhesse.

Leitner Adolf módosítást ajánl, hogy megszüntetett felekezeti és községi iskola tanítóját az állam kinevezze. *Demjén Vazul* rövid felszólalása után *Vertán Endre* reflektált a benyújtott módosításokra, mire

Apponyi Albert kijelentette, hogy teljesen egyetért előadóval. — Erre elnök elrendelte a szavazást. A Ház a szakaszt jelentéktelen módosításokkal eredeti szövegében elfogadta.

Óriási árvíz.

Obecsei távirat szerint *Törökbecséhez* tartozó 2500 hold területet a Tisza mára virradó éjjel teljesen elöntötte. A lakosság menekül.

Kiadja: Hecsek D. Fia könyvnyomdája

ERTESITES.

A székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelszövetkezet

folyó évi április hó 24-én a Szent Imre-utca 14. sz. alól üzlethelyiségét átteszi a Petőfi-utca 2. sz. alá, *Benedek Béla* vendéglője helyére. Kölcsönöket ad 7%-ékos kamat mellett. Betétekre 5%-ékos kamatot fizet.

Az Igazgatóság.

Védjegy:
Kék mezőben két kulcs.

Legmegbízhatóbb gyártmány!

A

SCHLOSSER-GERMAIN & Co

COGNAC

DISTILLERIE FRANCAISE MODELE
PROMONTOR.

Kizárólagos elárulás **Márk Testvérek**nél.

Kívánatra próba mintatüveg.

Sz. 118—1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi 60. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszéknek mint csődbíróságnak 1907. évi 1643. polg. sz. végzése következtében Benedek István ditrói kereskedő csődtömegét képező, a feltár 1—1599. folyószáma alatt összeirt és 9745 korona 46 fillérre becsült hosszú és rövid árucikketek egy-szerre s egy tömegben 10% bántpéruz lefizotése mellett; az 1600—1621 folyószámok alatti 270 kor. 40 fillér becsértékű bolti felszerelések és házi butorok pedig tételenkint nyilvános szö-beli árverésen eladtnak.

Ezen árverésnek Ditróban, közadós Benedek István bolti helyiségében leendő megtartására 1907. évi május hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzitetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az említett ingóságok az 1881. évi 60 t.-cz. 107 és 108. §-ai értelmében, azonnali készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, bántpéruze elvesztésének terhe alatt, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Gyergyószentmiklóson, 1907. április 13.

Juhász Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

nélkül ne együnk levest.
Néhány csepp elegendő!

1951/1907. sz. tkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az oklándi kir. járásbíroság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Hinléder Ernő ügyvéd által képviselt Csepregi Ferenc végrehajtónak Bencze Jánosné Dáné Eliza, Bencze Józsefné Blázsi Judith, idős Bencze Márton, Bencze József, Bencze Lajos, Bencze Gyula, kiskoru Bencze Dénes, Bencze Ferenc és neje Bencze Juliánna, kiskoru Jó Zsuzsa és Pál Sándor bágyi lakosok végrehajtást szonvedők elleni végrehajtási ügyébe a kérelem következtében a végrehajtásos árverés 300 kor. tőke, ennek 1901. évi október 16-tól járó 8% kamatai, 95 kor. 10 fill. per- és végrehajtási, már megállapított, valamint a jelenlegi 24 kor 30 fillér és a még folmerülendő költségeknek Bencze Jánosné ellen külön megállapított 14 kor. költség követelésnek behajtása végett az 1881. évi LX. t.-cikk 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, az oklándi kir. járásbíroság területén fekvő, a bágyi 54. sz. telejkönyvben A + 209 hrsz. ház és udvarra egészen 320 kor., 210/1. hrsz. kertre egészen 21 kor., 285. hrsz. kertre egészen 40 kor., 441. hrsz. szántóra egészen 236 kor., 596 hrsz. rétre egészen 68 kor., 878. hrsz. rétre egészen 30 kor., 1614. hrsz. szántóra egészen 62 kor., 1203 hrsz. szántóra egészen 107 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az elárverezendő ingatlanokra bekebelezett haszonélvezeti jogokat az árverés nem érinti.

1. Az árverés megtartására határnapul 1907 évi június hó 5-én d. e. 9 órája Bágy község házához tüzetik ki.
2. Ezen árverésen a font körülirt ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adadni.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. I. M. sz. a kolt rendelet 8. §-ban jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 173 § értelmében a bántpéruzen a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított és szabályszerű clismorvényt kiszol-gáltatni.

Kir. bíroság mint tkvi hatóságtól
Okládon, 1907 évi április 12-én.
Máté kir. albiró.

Szám 2771—1907. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint telk-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Udvarhely-megyei takarékpénztár végrehajtónak Szentkirályi Árpád végrehajtást szonvedő elleni 1906 kor. tőke követelés s ennek 1906. márczius 20 napjától járó 6% kamatai, 52 kor 30 fillérben megállapított, valamint a még felmerülhető költségek kielégítése végett a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, kir. járásbíró ság területén levő s szombafalvi 334. sz. tjkvben A + 1244., 1245 hrsz. alatti fekvőből, B 7. és 13. alatt 1/4 részben Szentkirályi Árpádot illető jutalékra 745 kor., a szombafalvi 359. sz. tjkvben A + 1243. hrsz. alatti fekvőből B. 6. és 12 alatt Szentkirályi Árpádot illető jutalékra 250 korona b csárbon az ár-verést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt in-gatlanok az 1907. évi június hó 15-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. tkkvi hatóság hivatali helyisé-gében megtartandó nyilvános árverésen a meg-állapított kikiáltási áron alul is el fognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.
A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Székelyudvarhely, 1907. márcz. 29-én.

Graffius, kir. törvénzéki és yes bíró.

A ki Budapestre jön, ide megy!

ÁMOR NAGY KAVÉHÁZ

(ezelőtt Beliczay)

Budapest, Nagymező-utca 7. sz.

Tulajdonos: KANCSLER GYULA.

Naponta TOLL ÁRPÁD és TOLL KÁROLY teljes zenekara hangversenyez.

Minden idegen nézze meg!

Írókötet!

szép író, gyors munkást, ki lehetőleg irodákban volt alkalmazva vagy ke-rekedelmi ismeretekkel bír a lehető-leg németül is tud, írásbeli ajánlók-ra alapján — melyben fizetési igénye közleendő — azonnali betépcévre elfogad Konez Armin gyógyvezérez Helyt Gyakorlattal bíró klasszsonyot elfogad íróbónék.

Kol vásároljunk megbízhatóbb magvakat?

A birneves Erfurti vetemény és virágmagvak

megérkeztek ez idényre.

Ajánljuk a legmegbízhatóbb csiraképes vetemény magvainkat a legnagyobb választékban; ugyszintén a legnemesebb faj virágmagvainkat, a melyekből ez idén sok különleges ujdonság fajokat szeresztünk be, különösen nyári és téli ibolyák (violák), őszirózsák, verbenák és szegfűfajokat. — Minden fajta gazdasági magvakat a legjutányosabb árák mellett számítunk. Árjegyzékek e hó folyamán szélküldetnek.

Márk Testvérek Székelyudvarhelyen.

Káposzta Braunschwoigi, téli fehé, óriás nagy, rövidt orszájú, lapos, besavanyitásra a legjobb faj.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankhízuoknak kedvez. Ró id idő alatt 30 millió koronánál több nyereményt szettünk ki nagyrabecsült vevőknek: ezek között a két legnagyobb nyereményt és pedig:

kétszer a nagy 600.000 koronás főnyereményt, 400.000 koronás jutalmat, a legnagyobb főnyereményt, továbbá 6 á 100 000, 3 á 90 000, 3 á 80 000, 3 á 70 000, 4 á 60,000, több 50,000, 40,000, 30,000, 25,000 2,000, 1,000, 500 koronás és egyéb nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 20-ik új magyar osztálysorsjátékban 125.000 sorsjegyre 62.500 pénznyeremény jut és összesen 16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorolnak ki — Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona,

to alább 1 intalom 600 000, 1 nyeremény 400 000, 1 á 200 000, 2 á 100 000, 3 á 90 000, 2 á 80 000, 2 á 70 000, 2 á 60 000, 1 á 50 000, 3 á 40 000, 3 á 30 000, 6 á 25 000, 9 á 20 000, 13 á 15 000, 41 á 10 000 korona és még sok egyéb nyeremény

A hét melyik napja bir Önre nézve különös jelentőséggel! Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely azon nap mellé van jegyezve, amelyen különös eseményeknek volt részese

Vásárnap 6123	Hétfő 32405	Kedd 92799	Szerda 123048	Csütörtök 6252	Péntek 37407	Szombat 93481
------------------	----------------	---------------	------------------	-------------------	-----------------	------------------

sz I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:
1/3 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy K 150 1/4 eredeti sorsjegy frt 150 vagy 3 korona
1/2 eredeti sorsjegy frt 3— vagy K 6— 1/1 eredeti sorsjegy frt 6— vagy 12 korona
A sorsjegyeket utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre körünk azonnal, de legkésőbb folyó évi április 28-ig, hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak.

Török A. és Társa

Sürgöncim: Törökék, Budapest. Bankház R. T. Budapest. Sürgöncim: Törökék, Budapest.
Házánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.
Főarudánk osztálysorsjáték-üzletci:
Központ: Szervita-tér 3/a. I. fiók: Váci-körut 4/a. saját palotánkban
II. fiók: Teréz-körut 46/a. III. fiók: Múzeum-körut 11/a.